

Onze strategie

Strategie

Het mogelijk maken van een veilige, betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening staat centraal in onze strategie. Met de verbindende rol die onze infrastructuur inneemt, spelen we in op de energiebehoeften van klanten en burgers. Om hieraan te kunnen blijven voldoen, werken wij innovatief en grensverleggend op het gebied van energie, en van (aard)gas in het bijzonder.

Ontwikkelingen in onze omgeving

In onze strategie houden we rekening met de kansen en uitdagingen van de snel veranderende energiemarkt. De rol van gasinfrastructuur in een duurzame energievoorziening is daarbij ons uitgangspunt. We streven ernaar onze leidende Europese positie uit te bouwen en zoeken daarbij waar mogelijk samenwerking met partners. Zowel nationaal als internationaal.

Overgang naar een duurzame energievoorziening

Internationalisatie en decentralisatie zijn ontwikkelingen die hand in hand gaan met de toename van energie uit hernieuwbare bronnen. Enerzijds kent de energiemarkt meer en meer een internationaal speelveld en anderzijds nemen de mogelijkheden om decentraal energie op te wekken toe. In 2013 hebben branche- en milieuorganisaties, sociale partners en het kabinet in Nederland het Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei gesloten. In dit akkoord ligt de focus op hernieuwbare energiebronnen zoals wind en zon. Wij spelen hierop in door actief de samenwerking met internationale en regionale netbeheerders (zowel gas als elektriciteit) te zoeken zodat een kostenefficiënte en betrouwbare overgang naar een hernieuwbare samenleving is gewaarborgd.

De Nederlandse netbeheerders, verenigd in Netbeheer Nederland, hebben in 2013 het 'Actieplan duurzame energievoorziening 2030' opgesteld. In dit plan zetten zij de ontwikkelingen en uitdagingen uiteen en schetsen ze een beeld van de noodzakelijke acties voor een duurzame energievoorziening. Door bestaande proefprojecten op te schalen willen de netbeheerders en andere partijen een extra impuls geven aan energiebesparing en verduurzaming van de (lokale) energievoorziening. Ook wij nemen hier actief aan deel.

De overgang naar een duurzame energievoorziening kan alleen succesvol zijn als we profiteren van de sterke eigenschappen van de verschillende energiebronnen en de bijbehorende infrastructuur en deze met elkaar in het totale energiesysteem combineren. Gas en gasinfrastructuur spelen hierbij een belangrijke rol.

Aardbevingen en schaliegas

In 2013 stonden ook twee andere onderwerpen hoog op de maatschappelijke en politieke agenda. De aardbevingen ten gevolge van de gaswinning in de provincie Groningen en de discussie omtrent het produceren van schaliegas hebben de reputatie van en het draagvlak voor gas negatief beïnvloed. Gas maakt de ontwikkeling van hernieuwbare energie zoals wind en zon betrouwbaar en betaalbaar. Door gas in te zetten als flexibele partner voor elektriciteitsopwekking wordt optimaal gebruik gemaakt van reeds

bestaande infrastructuur. Bovendien is gas een energiedrager die zich ook ontwikkelt naar een hernieuwbare energievorm door productie van groen gas en waterstof. Daarom vinden wij het belangrijk dat gas ook in de toekomst een belangrijke rol blijft spelen in de energievoorziening. De gasindustrie, waaronder wijzelf, moet zich blijven inzetten om duidelijk te maken dat gas nog steeds een troefkaart is van Nederland.

Aandeelhouderstructuur Gasunie

In oktober 2013 is de Nota Deelnemingenbeleid gepubliceerd. De nota maakt duidelijk dat de Staat in elk geval de komende jaren invloed wil blijven houden op staatsdeelnemingen zoals Gasunie. De voornaamste reden is dat wij infrastructuur beheren die cruciaal is voor het functioneren en de verdere ontwikkeling van de Nederlandse economie. Dat betekent dat de Staat niet op zoek gaat naar private financiële partijen om risicodragend te investeren in Gasunie.

De nota heeft weinig veranderd aan onze strategie en corporate governance. Wij dienen sinds jaar en dag het publieke belang en werken aan het optimaliseren van onze waarde, die de Nederlandse samenleving ten goede komt. Onze strategie zal uiteraard blijven voldoen aan de eisen uit de nota die van toepassing zijn op staatsdeelnemingen.

De minister van Financiën heeft op 21 februari 2014 mede namens de minister van Economische Zaken een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin de mogelijkheid wordt geopend om via kruislingse aandelenparticipatie strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan met buitenlandse netbeheerders die op grond van Europese regels gecertificeerd zijn.

Strategische thema's

We sturen voor de lange termijn op drie strategische thema's die bijdragen aan het mogelijk maken van een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening:

- ▶ Het optimaliseren van de waarde van onze bestaande assets
- ▶ Het versterken van onze leidende positie als grensoverschrijdende gasinfrastructuur-onderneming in Europa
- ▶ Het mogelijk maken van de transitie naar duurzamer energiegebruik

Een van de hoekstenen van het Europese energiebeleid is het creëren van een goed functionerende interne gasmarkt. Grensoverschrijdende gasinfrastructuurbedrijven zoals Gasunie staan in het hart van de realisatie van dit beleid.

Klaus-Dieter Borchardt, Director Internal Energy Market, Directorate-General for Energy, European Commission

Optimaliseren van de waarde van onze bestaande assets

Centraal in onze strategie zijn en blijven de gasinfrastructuuractiviteiten. Daarbij ligt de nadruk op het uitvoeren van de wettelijke taken met betrekking tot gastransport(diensten) door netbeheerders GTS en Gasunie Deutschland ten behoeve van een goed functionerende gasmarkt. Wij zorgen via onze netbeheerders voor het beheer, de goede werking en de ontwikkeling van het gastransportnet door middel van het aanbieden van transport- en aanverwante diensten, kwaliteitsconversie en het borgen van de leveringszekerheid. Leidend daarbij is operational excellence: veiligheid, betrouwbaarheid en doelmatigheid.

Versterken van onze leidende positie als grensoverschrijdende gasinfrastructuuronderneming in Europa

In een steeds verder consoliderende markt gaan we de uitdaging aan onze leidende positie als grensoverschrijdende gasinfrastructuurspeler te behouden en waar mogelijk te versterken. Het doel hiervan is ervoor te zorgen dat onze infrastructuur voor marktspelers de voorkeursroute is voor hun gastransport. Dit ondersteunt de commerciële en fysieke benutting van onze assets. Bovendien versterken we hiermee onze positie als aangewezen gesprekspartner voor regelgevende instanties. Daarmee zijn wij in staat positieve invloed uit te oefenen ten behoeve van adequate regelgeving. Onze positionering als innovatieve dienstverlener draagt hier ook aan bij.

Mogelijk maken van de transitie naar meer duurzaam energiegebruik

De vraagstukken op het gebied van energie en duurzaamheid zijn uitdagender dan ooit. Op weg naar een schonere energietoekomst die betaalbaar, betrouwbaar en vooral ook haalbaar is, willen we kansen benutten. We geloven in een duurzame toekomst waarin een blijvende rol voor gas is weggelegd.

Met de groei van het aandeel duurzaam opgewekte energie zal ook de behoefte aan flexibiliteit en back-up toenemen. Gas(infrastructuur) kan voorzien in de flexibiliteit die energie uit hernieuwbare bronnen, zoals wind en zon, niet van zichzelf hebben. Gasgestookte elektriciteitscentrales zijn snel op- en af te regelen en kunnen daarmee snel fluctuaties in vraag en aanbod opvangen ('gas to power').

Ook is het met behulp van gasinfrastructuur mogelijk via slimme energieomzettingen overschotten aan duurzaam opgewekte elektriciteit tijdelijk in gasvorm op te slaan voor later gebruik ('power to gas'). Wij investeren daarom in onderzoek naar technologie voor het omzetten van elektriciteit naar gas, zoals waterstof en gemethaniseerd gas. Hiermee kunnen we de energievoorziening voorzien van innovatieve impulsen en deze schoner en efficiënter maken.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Voor Gasunie zijn maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en maatschappelijke betrokkenheid van groot belang. We hebben een publieke functie en we leveren met onze activiteiten een belangrijke bijdrage aan de economie. Een veilige en ongestoorde gasvoorziening is onze primaire taak, die we met aandacht voor onze omgeving uitvoeren.

Kernthema's

We hebben in 2013 onderzocht of ons bestaande MVO-beleid nog aansluit bij de actuele situatie waarin we ons bevinden. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek hebben we kernthema's gedefinieerd waaraan we in de toekomst extra aandacht zullen besteden. We hebben onze speerpunten op MVO-gebied weergegeven in het zogenoemde 'MVO-huis', waarvan de fundering wordt gevormd door goede prestaties op het gebied van veiligheid, leveringszekerheid en zorg voor onze medewerkers. De prestaties op deze gebieden bepalen onze licence to operate: deze moeten in orde zijn om te kunnen bouwen aan de rest van het huis. Daarbovenop bevinden zich de thema's waarmee we ons de komende tijd extra willen onderscheiden: energietransitie, omgevingsmanagement en footprintreductie/duurzame

inkoop. We hebben deze thema's gekozen, omdat we denken dat ze de komende jaren van groot belang zijn om onze strategie goed te kunnen uitvoeren. We vertellen daar meer over in het hoofdstuk Resultaten op het gebied van veiligheid, milieu en ketenverantwoordelijkheid.

Energietransitie

Er zijn veel manieren waarop gas kan bijdragen aan een duurzame energievoorziening. De eerste stappen bij de ontwikkeling daar naartoe zijn vaak het lastigst. We proberen ze, het liefst in samenwerking met andere partijen, wel te zetten. We focussen ons bij het onderwerp energietransitie op de volgende gebieden:

- ▶ Power to gas
- ▶ Groen gas
- ▶ Break bulk LNG
- ▶ Decentrale energie

We hebben samen met de Europese gasinfrastructuurondernemingen Fluxys (België) en Energinet.dk (Denemarken) het initiatief opgepakt om de gasvoorziening CO₂-neutraal te maken tegen 2050. Op 24 april 2013, tijdens de Gas Week in het Europees Parlement te Brussel, hebben de gasinfrastructuurondernemingen GRTgaz (Frankrijk) en Swedegas (Zweden) zich bij dit initiatief gevoegd.

Er moeten nog veel stappen worden gezet om het gezamenlijke doel te bereiken, onder andere op het gebied van technische ontwikkeling/innovatie. Power to gas (het opslaan van duurzaam opgewekte elektriciteit in de vorm van waterstof/gemethaniseerd gas) is een optie die kan bijdragen aan een duurzame energievoorziening, evenals het op grote schaal produceren van groen gas. Break bulk LNG biedt de scheepvaart en groot wegtransport de mogelijkheid om minder CO₂ en andere schadelijke stoffen uit te stoten.

In eerste instantie richten onze concrete inspanningen zich op het CO₂-neutraal maken van het gastransport. Bredere maatregelen die bijdragen aan een CO₂-neutrale gasvoorziening moeten de komende jaren samen met ketenpartners nader worden uitgewerkt.

Het is inspirerend om te zien op welke wijze Gasunie bezig is met het thema verduurzaming en de uitdagingen waar de energiesector voor de lange termijn voor staat.

Jeroen Dijsselbloem, Minister van Financiën

Omgevingsmanagement

De omgeving waarin we opereren wordt steeds complexer. Die bestaat uit steeds meer belanghebbenden uit verschillende delen van de samenleving zoals (lokale) politiek, omwonenden, (natuur)verenigingen etc. met allen hun eigen belangen. Niet zelden komen er uit (on)verwachte hoek bezwaren tegen onze projectplannen. Onze omgeving wordt mondiger en organiseert zich steeds beter, is hoger opgeleid en in staat beschikbare informatie goed te processen o.a. via sociale media. Dat leidt soms tot vertragingen in de planning, hogere kosten en meer inspanning dan vooraf gepland om een project soepel te laten verlopen.

Dat is reden voor ons bedrijf om te kijken naar een strategische aanpak ten aanzien van onze omgeving, om er bijvoorbeeld voor te kunnen zorgen dat we zonder vertragingen onze projecten binnen de planning kunnen realiseren. Met behulp van een innovatieve en proactieve methode ten aanzien van omgevingsmanagement kunnen we de contacten met onze omgeving zodanig organiseren dat we conflicten voorkomen of in een vroegtijdig stadium gezamenlijk oplossen. Hiermee willen we ook voorkomen dat kosten en planning uit de pas lopen, of zelfs kostenreductie realiseren.

Footprintreductie

Footprintreductie raakt de kern van onze bedrijfsvoering. Het houdt in dat we de invloed van onze bedrijfsactiviteiten op de omgeving (footprint) zoveel mogelijk willen beperken. Daarvoor hebben we een uitgebreid footprintreductieprogramma, dat zich vooral richt op het tegengaan van de uitstoot van broeikasgassen door het beperken en voorkomen van methaanemissies, het nuttig aanwenden van energie en efficiënte verbranding. Dit realiseren wij bijvoorbeeld door de ontwikkeling van meet- en regelstations waarbij geen methaan meer vrijkomt, door onderzoek te doen naar alternatieven voor het afblazen van gas, door hergebruik van afblaasgas en restwarmte van compressoren en door energiebesparing.

Afgeleid van de CO₂-neutraal 2050 doestelling hebben we een aantal footprintdoelstellingen:

- ▶ Eén van de doelstellingen voor 2014 is het inrichten van een transparante en auditeerbare rapportage voor alle emissiebronnen die zijn geïdentificeerd. Verder hebben we een "gestapelde" doelstelling voor 2014 opgesteld voor het verminderen van de CO₂-equivalentemissies. Daarover vertellen we elders in dit verslag meer, in het hoofdstuk Resultaten op het gebied van veiligheid, milieu en ketenverantwoordelijkheid.
- ▶ In 2020 willen we ten opzichte van 1990 20% directe CO₂-emissie (ofwel 124 kiloton CO₂-equivalent) hebben verminderd ('20/20 ambitie'). Dit betreft uitsluitend scope 1 van het GHG protocol.

In 2030 zullen we onze CO₂-emissies met 40% hebben teruggebracht t.o.v. de emissies die in 1990 zijn opgetreden, gerekend over de volle scope (1, 2 en 3) van het GHG protocol (zie voor meer informatie hierover pag 50). Daarnaast onderzoeken we hoe we met onze activiteiten op het gebied van duurzame inkoop kunnen bijdragen aan onze footprintreductiedoelstellingen. Daarbij kijken we bijvoorbeeld naar de toepassing van de CO₂-prestatieladder.

Verankering en verantwoordelijkheid MVO-beleid

De Raad van Bestuur stelt het beleid en de doelstellingen vast en draagt de verantwoordelijkheid voor beleid en prestaties op MVO-gebied. Het beleid wordt afgestemd met de Raad van Commissarissen. Afdelingen zijn zelf verantwoordelijk voor input ten aanzien van het MVO-beleid op hun vakgebied, de uitvoering daarvan en de bijsturing.

Bij het vaststellen van doelstellingen op het gebied van MVO wordt tevens in overleg met de betrokken afdelingen gekeken of de noodzakelijke randvoorwaarden binnen ons bedrijf voldoende aanwezig en geborgd zijn.